

سلاخی روزها با ساطور روزمرگی
روزمرگی با روان ما چه می کند و چطور با آن روبه‌رو شویم

۱۰

نویسندگان شهرستانی جدی گرفته نمی شوند

گفت‌وگو با محمد اسماعیل حاجی علیان نویسنده‌ای با یک نامه پر از داستان و جایزه

۱۳

شیراز ما شعر داشت و فوتبال

غلامحسین پیروانی، مربی شاعر پیشه ایرانی که از ریشه‌های فوتبال در شهر حافظ و سعدی می گوید

۱۵

پنجشنبه ۲۳ تیر ۱۴۰۱ | ۱۴ ذی الحجه ۱۴۴۳ | شماره ۱۷۰

هفتاد و هفت روز هفتم

عکس: کوروش جوان

نقش‌های منفی را بسیار دوست دارم

گفت‌وگو با فریبا نادری، بازیگر نام‌آشنای سینما و تلویزیون به بهانه بازی پخش «ستایش»

این روزها که سریال «ستایش ۳» از تلویزیون باز پخش می‌شود و دوباره شاهد هنر نمایی فریبا نادری در نقش «پری سیمیا» به‌عنوان نقش منفی و ضدقهرمان داستان هستیم، بیش از پیش به این نکته واقعت پی‌می‌بریم که کاراکتر منفی هم اگر به خوبی ایفای نقش کرده و می‌تواند به اندازه نقش اول و اصلی داستان مورد توجه قرار بگیرد و ماندگار شود. فریبا نادری در پیاده‌سازی و به نمایش درآوردن نقش شخصیت بدجنس داستان آنچنان موفق بود که به قول خودش کلی از مردم بد و بیراه شنید و بخشی از مخاطبان نمی‌توانستند بین شخصیت حقیقی او و نقش پری سیمیا تفاوت قائل شوند و این دو را از یکدیگر تمیز دهند. با تمام مشکلات و حاشیه‌هایی که بازی در نقش پری سیمیا برای فریبا نادری ایجاد کرد، او همچنان از ایفای چنین نقشی خوشحال و راضی است. این بازیگر دهه‌شمسی، تجربه‌های مختلفی در عرصه‌های سینما، تئاتر و تلویزیون داشته که از آن جمله می‌توان به فیلم‌ها و مجموعه‌های لامبورگینی، دریا کنار، مشکل گیتی، خائن کنشی، مرورید سسرخ، یلدا، بزرگ‌مرد کوچک، فاکتور هشت، آسمان همیشه ابری نیست، فاخته، چک برگشتی، پرستاران، از سر نوشت و... اشاره کرد.

شما تاکنون کارهای زیادی را در کارنامه کاری خود دارید. سریال‌هایی مثل ستایش ۲ و ۳ پرستاران که حسایی هم موفق بوده‌اند. کدامیک از آثار و نقش‌هایی که تاکنون بازی کرده‌اید بیشتر به‌دلتان نشسته‌است؟
من در انتخاب نقش‌هایم بسیار دقت می‌کنم. بنابراین همه سریال‌هایی که در آنها حضور یافته‌ام موردعلاقه‌ام هستند و نقش‌هایم را دوست دارم و همگی دلخواهم بوده‌اند.
شما در انتخاب نقش‌هایم سختگیر هستید و حساسیت‌های زیادی دارید. بسا وجود این‌ها از آنکه در سریالی مانند ستایش در نقش منفی و ضدقهرمان ظاهر شوید ایجابی نداشتند. درباره این موضوع و دلایل انتخاب این نقش توضیح می‌دهید؟

از ابتدا می‌دانستم نقشی که می‌خواهم بازی کنم منفی است و چه شخصیتی دارد، اما از آن استقبال کردم چون کار من بازیگری است و اینکه عده‌ای بگویند فلان نقش چقدر بدجنس است تأثیری در انتخاب من ندارد. من سعی می‌کنم در هر نقشی که انتخاب می‌کنم و ظاهر می‌شوم تمام توان و هنر بازیگری‌ام را نشان دهم و تمایل دارم تا در نقش‌های متفاوت بازی کنم. تنها اضطرابم در انتخاب نقش پری سیمیا هم همین موضوع بود. ستایش ۱ و ۲ استقبال خوب مخاطبان مواجه بود و همین موضوع کار مرا سخت‌تر می‌کرد.
چرا؟

چون اگر نمی‌توانستم نقشم را به خوبی ایفا کنم شاید به لحاظ حرفه‌ای دچار آسیب می‌شدم. با وجود این خوشبختانه در نقش پری سیمیا به خوبی ظاهر شدم و واکنش‌های مردم هم حکایت از این موفقیت دارد. حتی فصل سوم سریال نسبت به فصل اول و دوم خیلی بهتر شد و بیننده آن هم بیشتر بود.
به نظر شما بازی در نقش‌های منفی و ضدقهرمان سخت‌تر است

در واقع تمام تلاش خودم هم این بود که واقعا این اتفاق بیفتد و چنین حسی را از نقش پری سیمیا به مخاطب منتقل کنم و در نتیجه این واکنش‌های مردم خوشحالم می‌کرد چون نشان می‌داد کارم را خوب انجام داده‌ام و از سوی کارگردان، آقای سعید سلطانی به درستی هدایت شده‌ام. واقعا خستگی‌ام درآمدوقتی دیدم مردم آنقدر نقش مرا باور کرده‌اند که به من فحش می‌دهند.
سریال ستایش در فصل ۳ ساخته شد و مخاطبان هم از آن استقبال کردند. به نظر شما اگر این سریال ادامه پیدا کند و مجموعه جدیدی از آن ساخته شود، این موفقیت ادامه‌دار خواهد بود؟
حقیقت امر اینکه فکر می‌کنم ادامه دادن چنین سریال‌هایی دیگر معنا ندارد.
از چه نظر؟
چون تکلیف تمام کاراکترها مشخص شده‌است. اینگونه ادامه دادن سریال‌ها از نظر من بیشتر اذیت‌کننده است. همانطور که گفتم پرونده تمام بازیگران سریال «ستایش» در فصل

شما تجربه کار کردن در هر دو را دارید. تلویزیون یا سینما؛ کدامیک را بیشتر می‌پسندید؟
البته در وهله نخست این خوب و قوی بودن کار تلویزیون باشد یا سینما تفاوت چندانی ندارد.
بالاخره هر کسی اولویتی دارد یا با یکی از آنها راحت‌تر ارتباط می‌گیرد، اینطور نیست؟
از این منظر در مجموع همیشه تلویزیون برایم اولویت دارد و انتخاب اول من است.

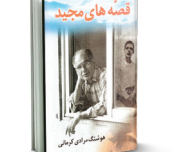
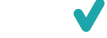
**چون کارم را از تلویزیون شروع کرده‌ام و البته مخاطبان تلویزیون هم بیشتر از سینماست. همچنین در متن‌هایی که از تلویزیون به من می‌رسد، حق انتخاب بیشتری دارم. در سینما خیلی پیشنهادهای عجیبی به من نشده و خودم هم هیچ وقت نخواستم به آن شکل وارد سینما شوم. یا وارد سینما نمی‌شوم یا اگر بخواهم وارد شوم، سعی می‌کنم کاری که انتخاب می‌کنم خوب و قوی باشد و مثل خیلی از بازیگرهای دیگر نباشم که هر پیشنهادی را برای بازی قبول می‌کنند.
در جای خواندم که گفته بودید به‌صورت اتفاقی وارد دنیای بازیگری**

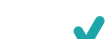
سوم مشخص شد و دیگر جذابیتی برای مخاطب ندارند که بخواهد ادامه آن را دنبال کند، مگر اینکه یک سریالی دیگر با یک قصه و داستان سرپا را خوب انجام داده‌ام و از سوی کارگردان، آقای سعید سلطانی به درستی هدایت شده‌ام. واقعا خستگی‌ام درآمدوقتی دیدم مردم آنقدر نقش مرا باور کرده‌اند که به من فحش می‌دهند.
سریال ستایش در فصل ۳ ساخته شد و مخاطبان هم از آن استقبال کردند. به نظر شما اگر این سریال ادامه پیدا کند و مجموعه جدیدی از آن ساخته شود، این موفقیت ادامه‌دار خواهد بود؟
حقیقت امر اینکه فکر می‌کنم ادامه دادن چنین سریال‌هایی دیگر معنا ندارد.
از چه نظر؟
چون تکلیف تمام کاراکترها مشخص شده‌است. اینگونه ادامه دادن سریال‌ها از نظر من بیشتر اذیت‌کننده است. همانطور که گفتم پرونده تمام بازیگران سریال «ستایش» در فصل

شما تجربه کار کردن در هر دو را دارید. تلویزیون یا سینما؛ کدامیک را بیشتر می‌پسندید؟
البته در وهله نخست این خوب و قوی بودن کار تلویزیون باشد یا سینما تفاوت چندانی ندارد.
بالاخره هر کسی اولویتی دارد یا با یکی از آنها راحت‌تر ارتباط می‌گیرد، اینطور نیست؟
از این منظر در مجموع همیشه تلویزیون برایم اولویت دارد و انتخاب اول من است.
چرا؟
چون کارم را از تلویزیون شروع کرده‌ام و البته مخاطبان تلویزیون هم بیشتر از سینماست. همچنین در متن‌هایی که از تلویزیون به من می‌رسد، حق انتخاب بیشتری دارم. در سینما خیلی پیشنهادهای عجیبی به من نشده و خودم هم هیچ وقت نخواستم به آن شکل وارد سینما شوم. یا وارد سینما نمی‌شوم یا اگر بخواهم وارد شوم، سعی می‌کنم کاری که انتخاب می‌کنم خوب و قوی باشد و مثل خیلی از بازیگرهای دیگر نباشم که هر پیشنهادی را برای بازی قبول می‌کنند.
در جای خواندم که گفته بودید به‌صورت اتفاقی وارد دنیای بازیگری

شده‌اید. این موضوع درست است و اگر زمان به عقب برگردد باز هم وارد این حرفه می‌شوید؟
بله، من به‌صورت اتفاقی وارد دنیای بازیگری شدم. البته علاقه‌ام به این حرفه اتفاقی نبود و از همان دوران کودکی همیشه عشق بازیگری و فیلم بودم و قبل از ورود به دنیای بازیگری هم این علاقه با من بود. اگر به گذشته بازگردم قطعاً دوباره همین مسیر را خواهم پیمود و به‌طور حتم بازیگر می‌شوم. اگر چه خانواده‌ام نیز در ابتدا با این موضوع مخالف بودند. به خوبی به یاد دارم که در مقطع راهنمایی اجرای برنامه نیم‌رخ به من پیشنهاد شد اما به‌دلیل مخالفت خانواده حضورم در این برنامه منتهی شد.
در بازیگری به آن چیزی که انتظارش را داشته‌اید رسیده‌اید؟
نقش یا فیلمی و سریالی هست که دوست داشته‌اید در آن بازی کنید؟
خوب هر کار خوبی که تولید می‌شود تمام بازیگران قطعاً علاقه‌مند هستند تا در آن بازی کنند و حضور داشته باشند. من تمام کارهای خوبی که تولید شده را می‌پسندم؛ به‌عنوان مثال سریال «باغی» من مخاطب می‌دهد و به آنها صادقانه «خسته نباشید» گفتم. البته این را بگویم که اصلاً حسادت نمی‌کنم و فقط کارهای خوب را دوست دارم.
هم‌اکنون چه کاری در دست اجرا دارید؟
برای شبکه نمایش خانگی مشغول بازی در یک سریال هستم اما بسا توجه به اینکه تولیدکنندگان برنامه هنوز خبری درباره این کار و اعلام نکرده‌اند من هم اجازه اعلام کردن نام آن و توضیح دادن درباره این اثر را ندارم.
شما در کنار بازیگری زندگی خانوادگی و شخصی موقی هم دارید. برایمان از جایگاه و اهمیت خانواده از دیدگاه خودتان بگویید...
خوب به اعتقاد من خانواده از اهمیت خاصی برخوردار است. در بازیگری برای اینکه بتوان موفق بود باید دل آدم خوب باشد و به اعتقاد من این حال خوب به‌دست نمی‌آید مگر تحت تأثیر یک خانواده خوب. من برای همسر و فرزندم بسیار اهمیت قائل هستم و خدا را شکر همسر هم بسیار با من همراه و همدل است. حتی در همین سریال «ستایش» هم فرزندم را سر صحنه فیلمبرداری می‌برد و خوشبختانه عوامل فیلم هم با من نهایت همکاری را داشتند.
به‌عنوان یک بازیگر چقدر به نظر و قضاوت مخاطب اهمیت می‌دهید؟
نظر مخاطب برایم از اهمیت خاصی برخوردار است چون ما تمام نقش‌ها را برای مردم و به عشق آنها بازی می‌کنیم. البته این را بگویم که فضای مجازی را خیلی جدی نمی‌گیرم، به‌دلیل اینکه نمی‌دانم در پس پرده آن چه خبر است و در آنجا با چه نوع مخاطبی روبه‌رو هستیم اما در مجموع همیشه نقد و نظرات سازنده را می‌پذیرم.

نام کتاب: **قصه‌های مجید**
نویسنده کتاب: **هورشنگ مرادی کرمانی**
کارگردان: **کیومرث پورا احمد**
۱۳۶۹

نام کتاب: **جاده جنگ**
نویسنده کتاب: **منصور انوری**
کارگردان: **مسعود جعفری جوزانی**
۱۳۶۹

نام کتاب: **بیست زیخم کاری**
نویسنده کتاب: **محمود حسینی‌زاد**
کارگردان: **محمدحسین مهودیان**
۱۴۰۰

نام کتاب: **سالتو**
نویسنده کتاب: **مهدی افروزمنش**
کارگردان: **محمد کارت**
۱۴۰۱

سریال‌های موفق

سریال‌های موفق ایرانی که بر مبنای یک کتاب ساخته شده‌اند

داستان‌هایی به ضیافت تصویر

قصه‌های مجید

سریال «قصه‌های مجید» به کارگردانی کیومرث پورا احمد اقتباسی از کتاب قصه‌های مجید اثری از هوشنگ مرادی کرمانی است که در سال ۱۳۶۹ از تلویزیون پخش شد. نوشته‌های هوشنگ مرادی کرمانی بسا محوریت «مجید» در فاصله سال‌های ۱۳۵۲ تا ۱۳۵۷ در قالب داستان‌هایی در رادیو به اجرا درآمد و در واقع این داستان‌ها در ابتدا برای رسانه رادیو نوشته شده بود. مرادی کرمانی بعدها یعنی بین سال‌های ۱۳۵۸ تا ۱۳۶۷ ۱۳۶۷ مان «قصه‌های مجید» را منتشر کرد. مجموعه‌های ۵جلدی که هنوز هم چاپ می‌شود و با توجه به جذابیت و استقبال مخاطبان تاکنون به چاپ‌های متعدد رسیده‌است. این قصه‌ها که محبوبیت فراوانی دارند، بعد از ساخته شدن مجموعه‌های تلویزیونی و ۳ فیلم سینمایی از آن، به شهرتی دوچندان رسیدند. مرادی کرمانی درباره قصه‌های مجید در گفت‌وگویی عنوان کرده: «اگر همه کسانی که آن را خوانده‌اند با این فرض که هر جلد را ۵نفر خوانده باشد، به یک میلیون و خرده‌ای نفر نمی‌رسد. اما هر وقت که «قصه‌های مجید» یا «همان ملمان» از تلویزیون یا سینما پخش می‌شود، هر دفعه بین ۵۰ تا ۵۰ میلیون بیننده دارد.» مجموعه تلویزیونی این مجموعه با بازی مهدی باقریگی و مرحوم پروین دخت یزدانیان بسیار محبوب شد.

در چشم باد

سریال «در چشم باد» سریالی به کارگردانی مسعود جعفری جوزانی است که در سال ۱۳۸۹ پخش شد. این مجموعه تلویزیونی اقتباسی از رمان «جاده جنگ» به نویسندگی منصور انوری است. «جاده جنگ» که نگارش آن ۱۰ سال طول کشیده، زمانی ۱۲جلدی است که نخستین جلد آن در سال ۱۳۸۹ منتشر شد. ماجرای «جاده جنگ» به شهریور ۱۳۲۰ و اشغال ایران در جنگ جهانی دوم مربوط می‌شود. در واقع از این اتفاق مهم تاریخ معاصر ایران آغاز می‌شود و به جنگ ایران و عراق می‌رسد. منصور انوری، نویسنده این رمان، ایده اصلی را در ابتدا برای سریالی ۳۰ قسمتی نوشته بود، اما بعدها با تغییراتی تبدیل به مجموعه ۵۰ قسمتی «در چشم باد» شد. اقتباس از رمان با دخل و تصرف‌های مختلف شکل گرفت و البته واکنش‌ها نسبت به سریال هم بهتر از رمان بود. با آنکه این رمان بعد از انتشار موفق به دریافت جایزه جلال‌الاحمد در سال ۹۰ شد و حتی عنوان برگزیده چهاردهمین دوره «کتاب فصل»، برگزیده بیست‌ونهمین دوره کتاب سال و برگزیده جایزه «قلم‌زرین» را به‌خود اختصاص داد، اما جامعه کتابخوان نسبت به آن اقبالی نشان نداد. سریال «در چشم باد» برخلاف رمان «جاده جنگ» که خوبی دیده شد و مخاطب را به واکنش واداشت.

زیخم کاری

«زیخم کاری» سریالی به کارگردانی محمدحسین مهودیان است که در سال ۱۴۰۰ پخش شد. این سریال که برای پلتفرم نمایش خانگی ساخته شده، اقتباسی از رمان «بیست زیخم کاری» نوشته محمود حسینی‌زاد است که در سال ۱۳۹۵ انتشار یافت. حسینی‌زاد از اواسط دهه ۸۰ شروع به انتشار داستان‌هایش کرد. «سیاهی چسبناک شب»، «این برف کی آمده» و «آسمان، کیب ابر» و «بیست زیخم کاری» از جمله آثار او هستند اما «بیست زیخم کاری» نخستین و تنها رمانی است که حسینی‌زاد آن را اسال ۱۳۸۰ با تأثیر از «مکتب» که سبببسیر نوشته‌است. این رمان حدود ۱۰ سال اجازه انتشار پیدا نکرد و در نهایت سال ۹۴ مجوز نشر گرفت و ۹۵ سال به بازار کتاب راه پیدا کرد. در نهایت سریال «زیخم کاری» از روی آن ساخته شد، اما به گفته نویسنده آن به هیچ وجه به رمان وفادار نبوده‌است. طوری که حسینی‌زاد در گفت‌وگویی با رادیو نمایش عنوان کرده بود: «در این سریال شخصیت‌ها هیچ گونه همخوانی با شخصیت‌های رمان «بیست زیخم کاری» ندارند و مکان‌ها هم اصلاً ربطی ندارند و حال و هوای قصه هم به هر حال خیلی گسترده شده و خط اصلی داستان کنار گذاشته شده‌است. قصه جنجال‌ها فقط مختص به کتاب نبود و حتی اخباری درباره توقیف سریال هم به گوش رسید. با این حال پخش «زیخم کاری» با وجود تمام حواشی آن ادامه یافت.

باغی

سریال «باغی» به کارگردانی محمد کارت که به‌تازگی ساخت و پخش آن شروع شده، سریالی اقتباس شده از رمان سالتو نوشته مهدی افروزمنش است. «سالتو» رمانی اجتماعی با درونمایه‌های جنایی و معامی است و حکایت از مردمی دارد که در گوشه تاریخ شهر زندگی می‌کنند. این رمان دومین رمان مهدی افروزمنش است که در زمستان ۱۳۹۵ به همت نشر چشمه منتشر و تاکنون چند مرتبه تجدیدچاپ شده است. یکی از شاخصه‌های این رمان در این است که نویسنده در آن هم به دغدغه‌های ورزشکاران بااستعداد و محروم جامعه اشاره می‌کند و هم از قشر کم‌درآمد و محروم جامعه و هم از باندهای قاچاق مواد مخدر سخن به میان آورده است. به این شکل نویسنده توانسته از تباط و تعادلی بین این ۳ موضوع برقرار و به این طریق هنر نویسندگی خود را به جامعه ادبی ایران ثابت کند. محمد کارت نیز که در ساخته قبلی خود یعنی «شنای پروانه» توانست موفق عمل کند و همه نگاه‌ها را به سمت خود بکشانند با ساخت سریال باغی هم که برگرفته از این رمان بر مخاطب است توانسته موفق عمل کند و این سریال تاکنون طرقداران بسیاری پیدا کرده است.